

A.M. Homes
Vergeef ons

Vertaald door Gerda Baardman en Wim Scherpenisse

2014
DE BEZIGE BIJ
AMSTERDAM

Aan Claudia, aan wie ik veel dank verschuldigd ben.

‘Vergeef ons’, een bezwering, een gebed, de hoop dat ik hier op de een of andere manier levend uit kom. Was er ooit een tijd dat je dacht: ik doe dit expres, ik verkloot alles en ik weet niet waarom?

Wil je mijn recept voor rampspoed?

De waarschuwing: vorig jaar, Thanksgiving bij hen thuis. Twintig, dertig mensen aan tafeltjes die vanuit de eetkamer de zitkamer in zwermden en bij het pianobankje abrupt ophielden. Hij zat aan het hoofd van de grote tafel stukjes kalkoen tussen zijn tanden uit te peuteren en over zichzelf te praten. Ik bleef naar hem kijken terwijl ik met dienbladen heen en weer liep tussen de keuken en de eetkamer, en mijn vingertoppen in allerlei onbenoembare troep terechtkwamen: cranberrysaus, zoete aardappelen, een koud zilveruitje, kraakbeen. Bij elk tripje van de eetkamer naar de keuken haatte ik hem meer. Elke zonde uit onze jeugd, te beginnen met zijn geboorte, kwam weer terug. Hij kwam elf maanden na mij ter wereld, meteen al ziekelijk – zuurstoftekort tijdens de bevalling – en daardoor heeft hij veel te veel aandacht gekregen. Ik heb herhaaldelijk geprobeerd hem duidelijk te maken hoe afschuwelijk hij is, maar hij blijft zich gedragen alsof hij een geschenk van de goden aan de mensheid is. Ze noemden hem George. Hij werd graag Geo genoemd, want dat klonk interessant, wetenschappelijk, wiskundig, analytisch. Ik noemde hem Geode, sedimentair gesteente. Zijn bovennatuurlijke zelfvertrouwen en zijn goddelijk arrogante hoofd met de blonde, rechtopstaande plukken haar trokken de aandacht, maakten de indruk dat hij iets wist. Mensen vroegen zijn mening, wilden dat hij met hen meedeed, maar ik heb

zijn charme nooit gezien. Tegen de tijd dat we respectievelijk tien en elf waren, was hij langer dan ik, breder, sterker. ‘Weet je wel zeker dat hij niet van de slager is?’ vroeg mijn vader weleens voor de grap. Dan lachte niemand.

Ik liep af en aan met zware schalen, borden en aangekoekte oven-schotels, en niemand merkte dat er hulp nodig was, George niet en ook zijn twee kinderen niet, of zijn belachelijke vrienden die eigenlijk zijn werknemers zijn, onder wie een jonge weervrouw en diverse nieuwslezers, zowel mannelijk als vrouwelijk, die stijf rechtop zaten met hun Ken- en Barbie-haar strak in de lak, en ook mijn Chinees-Amerikaanse vrouw Claire niet, die een hekel aan kalkoen had en nooit naliet ons eraan te herinneren dat een feestmaal in haar familie uit geroosterde eend met kleefrijst bestond. George’ vrouw, Jane, had de hele dag gekookt, schoongemaakt en eten opgediend, en stond nu botjes en etensrestjes van de borden en schalen in een gigantische vuilnisbak te schrapen.

Jane boende schalen schoon, stapelde de vuile vaat op en gooide het glibberige tafelzilver in het dampende sop in de afwasbak. Ze keek even naar mij, streek met de rug van haar hand haar haar uit haar gezicht en glimlachte. Ik ging weer naar binnen om de rest te halen.

Ik keek naar hun kinderen en probeerde me voor te stellen hoe ze eruit zouden zien als ze als Pilgrims verkleed waren, met zwarte schoenen met gespen, en als Pilgrims-kinderen karweitjes deden, als menselijke ossen met emmers melk sjouwden. Nathaniel van twaalf en Ashley van elf zaten als zoutzakken aan tafel, krom of eigenlijk meer gekruld, alsof ze in hun stoel gegoten waren en geen ruggengraat hadden, met hun ogen op hun kleine beeldschermpjes gericht; het enige wat bewoog, waren hun duimen – de een sms’te met vrienden die niemand ooit had gezien en de andere liquideerde digitale terroristen. Het waren afwezige kinderen, zonder persoonlijkheid, zonder présence, en met uitzondering van de feestdagen ook grotendeels letterlijk afwezig van huis. Ze werden al naar kostschool gestuurd toen ze daar volgens veel anderen nog te jong voor waren, maar Jane had me eens bekend dat dat nodig was: ze maakte toespelingen op niet nader omschreven leerproblemen waardoor ze thuis niet tot bloei konden komen en impliceerde voorzichtig dat het thuis door George’ onvoorspelbare stemmingswisselingen niet ideaal voor ze was.

Op de achtergrond voerden twee televisies een luidruchtige strijd om niemands aandacht – de ene met football en de andere met de film *Mighty Joe Young*.

‘Ik lééf voor de zaak,’ zegt George nu. ‘Hoofd Amusement van ons tv-station. Daar ben ik me dag en nacht van bewust.’

In alle kamers staat een televisie; George kan namelijk niet alleen zijn, zelfs niet op de wc.

Hij kan er blijkbaar ook niet tegen als zijn succes niet voortdurend wordt bevestigd. Zijn meer dan tien Emmy Awards hebben zich vanuit zijn werkkamer geleidelijk over het hele huis verspreid, samen met diverse andere prijzen en eervolle vermeldingen in geslepen kristal, allemaal complimentjes voor George’ vermogen om de populaire cultuur te doorgronden en ons weer onszelf te laten zijn – licht ironisch, in een format dat we het best kennen van de sitcom van een halfuurtje of het actualiteitenprogramma.

De schaal met kalkoen stond midden op de tafel. Ik boog me over de schouder van mijn vrouw en tilde de schaal op – die was zwaar en hing scheef. Ik concentreerde me tot het uiterste en slaagde erin de exercitie tot een goed einde te brengen terwijl ik op mijn andere arm een ovenschaal met spruitjes en spek liet balanceren.

De kalkoen – een ‘traditioneel beest’, wat dat ook mag betekenen – was tot souplesse gekneed en tot overgave gekruid, totdat hij ging geloven dat het niet erg was om bij dit jaarlijks terugkerende ritueel te worden onthoofd en tot zijn reet te worden volgestopt met broodkruim en veenbessen. Het beest was grootgebracht met een duidelijk doel voor ogen: een vaststaande datum waarop zijn laatste uur zou slaan.

Ik stond in de keuken aan het karkas te plukken terwijl Jane met lichtblauwe handschoenen aan de afwas deed, tot haar ellebogen in het zeepsop. Mijn vingers zaten diep in de vogel, wiens holle lichaam nog warm was; de lekkerste stukjes vulling zaten binnenin. Ik wroette met mijn vingers en bracht vulling naar mijn lippen. Ze keek me aan; mijn mond was vochtig, vettig, en mijn vingers wreven over de plaats die de g-plek van de kalkoen zou zijn geweest als kalkoenen die hadden – ze haalde haar handen uit het water, kwam naar me toe en gaf me een kus. Geen vriendschappelijk zoentje. Een serieuze kus, nat en vol verlangen. Schrikwekkend en onverwacht. Daarna trok ze haar handschoenen met een kletsend geluid uit en liep naar binnen. Ik hield me

met mijn vette vingers aan het aanrecht vast. Hard.

Het toetje werd op tafel gezet. Jane vroeg of iemand koffie wilde en ging terug naar de keuken. Ik volgde haar als een hond; ik wilde meer.

Ze negeerde me.

‘Negeer je me?’ vroeg ik.

Ze zei niets en gaf me de koffie aan. ‘Mag ik soms ook eens een pleziertje, iets helemaal voor mezelf?’ Ze zweeg even. ‘Melk en suiker?’

Van Thanksgiving tot Kerstmis, tot in het nieuwe jaar, kon ik aan niets anders denken dan aan George die Jane neukte. George op haar, of bij een speciale gelegenheid George onderop, en één keer – ongeloflijk – nam hij haar van achteren, met zijn ogen strak op de televisie aan de muur gericht; de tickertape met nieuwskoppen sijpelde horizontaal over de onderkant van het scherm. Ik moest er voortdurend aan denken. Ik was ervan overtuigd dat George ondanks al zijn charme en al zijn succes in zijn werk niet erg goed in bed was en dat hij alles wat hij over seks wist uit een tijdschrift had dat hij stiekem op de wc las als hij zat te schijten. Ik kon aan niets anders denken dan aan mijn broer die zijn vrouw neukte. Als ik Jane zag, werd ik stijf. Ik droeg ruime bandplooibroeken en twee onderbroeken over elkaar om mijn verraderlijke enthousiasme te verbergen. Het effect was nogal propperig en ik was bang dat het eruitzag alsof ik was aangekomen.

Op een avond tegen het eind van februari, tegen achten, belt Jane. Claire is nog op kantoor; ze is altijd op kantoor. Ieder ander zou denken dat zijn vrouw vreemdging, maar ik denk alleen dat Claire slim is.

‘Je moet me helpen,’ zegt Jane.

‘Geen zorgen,’ zeg ik nog voordat ik weet waarover ze zich zorgen maakt. Ik stel me voor dat ze met de keukentelefoon belt en dat het lange krullende snoer rond haar lichaam zit.

‘Hij zit op het politiebureau.’

Ik kijk naar de skyline van New York. Ons appartementengebouw is lelijk: naoorlogse witte baksteen, saai, maar wij zitten hoog en de ramen zijn breed; we hebben een balkonnetje waar we vroeger ’s morgens vaak onze ochtendtoast aten. ‘Heeft hij iets misdaan?’

‘Blijkbaar,’ zegt ze. ‘Ze willen dat ik hem kom halen. Kun jij dat doen? Kun jij je broer ophalen?’

‘Maak je geen zorgen,’ herhaal ik.

Binnen een paar minuten ben ik op weg van Manhattan naar het gehucht in Westchester waar George en Jane wonen. Ik bel Claire vanuit de auto en krijg haar voicemail. ‘Er is iets met George en ik moet hem ophalen en bij Jane thuis brengen. Ik heb al gegeten; er staat voor jou nog wat in de ijskast. Ik bel straks nog wel.’

Een vechtpartij. Dat is mijn eerste gedachte onderweg naar het politiebureau. Dat heeft George in zich: een soort atomaire reactiviteit die onder de oppervlakte blijft totdat hij door een bepaalde aanleiding tot uitbarsting komt; dan gooit hij een tafel om of ramt met zijn vuist tegen een muur, of... Meer dan eens ben ik het mikpunt van zijn frustraties geweest; ik heb een keer een honkbal tegen mijn rug gehad, op nierhoogte, zo hard dat ik op mijn knieën viel, en ik ben bij oma in de keuken eens dwars door een hoge ruit geslingerd omdat George wilde voorkomen dat ik de laatste brownie kreeg. Ik neem aan dat hij na het werk iets is gaan drinken en met iemand ruzie heeft gekregen.

Drieëndertig minuten later parkeer ik voor het kleine politiebureau in de buitenwijk, een witte taartdoos uit de tijd rond 1970. Er hangt een kalender met rondborstige meisjes aan de muur die waarschijnlijk niet in een politiebureau thuishoort; er staan een pot zuurtjes en twee stalen bureaus die een lawaai maken alsof er twee auto's op elkaar botsen als je er per ongeluk tegenaan schopt, zoals ik nu doe, zodat er een leeg Dr Pepper-light-blikje omvalt. ‘Ik ben de broer van degene over wie u net met zijn vrouw hebt gebeld,’ deel ik mee. ‘Ik kom voor George Silver.’

‘U bent de broer?’

‘Ja.’

‘We hebben zijn vrouw gebeld, zij komt hem halen.’

‘Zij heeft mij gebeld, dus nu kom ik hem halen.’

‘We wilden hem naar het ziekenhuis brengen, maar dat wilde hij niet; hij zei telkens maar dat hij gevaarlijk is en dat we hem moeten op-

sluiten, punt uit. Persoonlijk denk ik dat hij medische bijstand nodig heeft – zoiets gaat je niet in je kouwe kleren zitten.’

‘Dus hij heeft gevochten?’

‘Een auto-ongeluk. Ernstig. Hij was blijkbaar niet onder invloed; hij heeft geblazen en ingestemd met een urinetest, maar eigenlijk moet er een dokter naar hem kijken.’

‘Was het zijn schuld?’

‘Hij is door rood gereden en tegen een busje aan geknald. De man was op slag dood. De vrouw was nog in leven toen we aankwamen – ze zat achterin, naast het jongetje, dat het ongeluk heeft overleefd. De brandweer heeft haar met een tang losgeknipt, maar daarna is ze als-nog overleden.’

‘Haar benen vielen uit de auto,’ roept iemand uit de achterkamer. ‘De jongen maakt het redelijk. Hij overleeft het wel,’ zegt de jongere agent. ‘Uw broer is achter, ik zal hem even halen.’

‘Wordt hij in staat van beschuldiging gesteld?’

‘Momenteel niet. Maar er komt een diepgaand onderzoek. Volgens de collega’s maakte hij ter plaatse een verwarde indruk. Breng hem maar naar huis en regel een arts en een advocaat voor hem – dit soort dingen kan lelijk uitpakken.’

‘Hij wil niet mee,’ zegt de jongere agent.

‘Zeg maar dat we geen plaats voor hem hebben,’ zegt de oudere man. ‘Zeg maar dat straks de echte misdadigers komen en dat die hem vannacht in zijn reet pakken als hij niet meekomt.’

Nu komt George naar buiten, vermomd. ‘Wat doe jij hier?’ vraagt hij aan mij.

‘Jane heeft me gebeld. Bovendien had jij de auto.’

‘Ze had een taxi kunnen nemen.’

‘Het is al erg laat.’

Ik neem George mee naar buiten, naar het parkeerterreintje, de nacht in, en ik voel me geroepen hem bij zijn arm te pakken en bij de elleboog te leiden – ik weet eigenlijk niet of ik wil voorkomen dat hij ontsnapt of dat ik hem wil ondersteunen. Hoe dan ook, hij probeert zich niet los te rukken en laat zich meevoeren.

‘Waar is Jane?’

‘Thuis.’

‘Weet ze het al?’

Ik schud mijn hoofd.
'Het was afschuwelijk. Een stoplicht.'
'Had je dat dan gezien?'
'Misschien wel, maar ik begreep het niet.'
'Alsof het niet voor jou gold?'
'Alsof ik het niet begreep.' Hij stapt in. 'Waar is Jane?' vraagt hij weer.
'Thuis,' herhaal ik. 'Doe je gordel om.'

Als ik de oprit in draai, schijnen de koplampen naar binnen en vang
gen Jane in de keuken met een pot koffie in de hand.

'Gaat het wel goed met je?' vraagt ze als we binnenkomen.

'Hoe kan het nou goed met me gaan?' zegt George. Hij leegt zijn
zakken op het aanrecht. Hij trekt zijn schoenen, sokken, broek, boxer,
jasje, overhemd en T-shirt uit en propt alles in de vuilnisbak.

'Wil je koffie?' vraagt Jane.

George staat naakt in de keuken met zijn hoofd schuin, alsof hij iets
hoort.

'Koffie?' vraagt ze weer, en ze houdt de pot omhoog.

Hij geeft geen antwoord. Hij loopt de keuken uit, door de eetkamer
naar de zitkamer, waar hij in het donker naakt in een leunstoel gaat
zitten.

'Heeft hij gevochten?' vraagt Jane.

'Auto-ongeluk. Je moet de verzekering en jullie advocaat maar bel-
len. Hebben jullie een advocaat?'

'George, hebben wij een advocaat?'

'Heb ik die dan nodig?' vraagt hij. 'Als ik een advocaat nodig heb,
bel dan Rutkowsky.'

'Er is iets met hem,' zegt Jane.

'Hij heeft twee mensen doodgereden.'

Er valt een stilte.

Ze schenkt een kop koffie voor hem in en brengt die naar de zitka-
mer, samen met een theedoek, die ze als een servet op zijn schoot over
zijn geslachtsdelen drapeert.

De telefoon gaat.

'Niet opnemen,' zegt George.

'Ja?' zegt ze. 'Nee, helaas, hij is niet thuis. Kan ik een boodschap

overbrengen?’ Ze luistert. ‘Ja, volkomen duidelijk,’ zegt ze en dan hangt ze op. ‘Wil je iets drinken?’ vraagt ze aan niemand in het bijzonder en ze schenkt zichzelf dan een borrel in.

‘Wie was dat?’ vraag ik.

‘Een vriend van de familie,’ zegt ze; ze bedoelt duidelijk de familie van de slachtoffers.

Hij blijft lang in de stoel zitten met de theedoek over zijn geheime delen en de koffie precies op schoot. Onder hem vormt zich een plasje.

‘George,’ zegt Jane op smekende toon als ze het hoort druppelen, ‘je hebt een ongelukje.’

Tessie, de oude hond, staat op uit haar mand, loopt naar hem toe en snuffelt.

Jane snelt naar de keuken en komt terug met een prop keukenpapier. ‘Rampzalig voor de lak, zoiets,’ zegt ze.

De hele tijd kijkt George uitdrukingsloos voor zich uit, alsof hij een lege huid is die door een reptiel is afgeschud. Jane pakt de koffiekop en geeft hem aan mij. Ze haalt de natte theedoek van zijn schoot af, helpt hem overeind en veegt dan de achterkant van zijn benen en zijn kont met keukenpapier af. ‘Kom, ik breng je naar boven.’

Ik kijk ze na als ze de trap op lopen. Ik zie het lijf van mijn broer, slap, de buik wat uitgezakt, de botten van zijn heupen, zijn bekken, zijn platte kont – allemaal zo wit dat hij wel in het donker lijkt op te lichten. Onder zijn kont, tussen zijn benen, zwaait zijn lage, paarsroze zak als die van een oude leeuw.

Ik ga op de bank zitten. Waar is mijn vrouw? Zou Claire niet benieuwd zijn wat er aan de hand is? Zou ze zich niet afvragen waarom ik niet thuis ben?

Het stinkt naar urine. Het natte keukenpapier ligt nog op de grond. Jane komt niet beneden om de pis op te ruimen. Dat doe ik dus maar, en dan ga ik weer op de bank zitten.

Ik staar in het donker naar een oud Afrikaans houten masker met haar van hennep en een veer en etnische kralen. Ik staar naar dat onbekende gezicht dat Nate van een schoolreis naar Zuid-Afrika heeft meegebracht, en het masker lijkt terug te staren alsof er iemand in zit die iets wil zeggen – iemand die me tart met zijn stilzwijgen.

Ik haat deze kamer. Ik haat dit huis. Ik wil naar huis.

Ik stuur Claire een sms om uit te leggen wat er aan de hand is. Ze sms't terug: 'Maak van je afwezigheid gebruik om nog ff door te werken, ben nog op kantoor, misschien moet je daar maar blijven slapen voor als het erger wordt.'

Ik slaap plichtsgetrouw op de bank met een klein, stinkend dekentje over mijn schouders. Tessie, de hond, komt bij me liggen en houdt mijn voeten warm.

De volgende ochtend wordt er haastig getelefoneerd en gedempt gepraat; er kruipt een kopie van het proces-verbaal uit de fax. We moeten met George naar het ziekenhuis, waar ze ergens naar zullen zoeken, naar een onzichtbare verklaring waardoor het hem niet kan worden aangerekend.

'Word ik soms doof? Wat gebeurt hier toch allemaal?' wil hij weten.

'George,' zegt Jane luid en duidelijk. 'We gaan naar het ziekenhuis. Je moet een koffertje pakken.'

Dat doet hij.

Ik rijd. Hij zit naast me, gekleed in een afgedragen corduroy broek en een flanellen shirt dat hij al vijftien jaar heeft. Hij is slordig geschooren.

Ik rijd angstvallig, bang dat zijn meegaande stemming plotseling omslaat, dat hij een flashback of een uitbarsting krijgt en dan het stuur zal proberen te pakken. De veiligheidsgordels zijn goed, die ontmoedigen onverhoedse bewegingen.

'Onnozele Piet, die had verdriet, die arme domme stakker; dat lust ik niet, meneer, zei Piet tegen de taartenbakker,' heft George aan. 'Onnozele Piet had een vergiet, hij wilde vissen vangen; het water loopt erdoor, zei Piet, de vissen blijven hangen. Pas maar op,' zegt hij tegen mij, 'anders krijg jij je trekken nog wel thuis.'

Bij de Spoedeisende Hulp gaat Jane met hun verzekeringspapieren en het proces-verbaal naar de balie om uit te leggen dat haar man de vorige avond bij een dodelijk verkeersongeluk betrokken is geweest en sindsdien een verwarde indruk maakt.

‘Zo ging het niet, godverdomme,’ buldert George. ‘Die SUV hing als een grote witte wolk voor mijn gezicht, ik kon er niet overheen kijken, ik kon er niet omheen kijken, ik moest er wel dwars doorheen, een goedkoop stuk aluminium, een dik wit kussen. De airbag sloeg me naar achteren, keihard, hij sloeg de lucht uit mijn longen, en toen ik er eindelijk uit kon, zag ik dat de mensen in de andere auto als velletjes lasagne op elkaar gedrukt zaten. Die jongen achterin hield maar niet op met huilen. Ik wou hem een stomp geven, maar zijn moeder keek naar me, met van die uitpuilende ogen.’

Terwijl hij aan het woord is, komen er van achteren twee grote mannen naar hem toe. Hij ziet ze niet aankomen. Ze pakken hem beet. Hij is sterk. Hij vecht terug.

Als we George weer zien, ligt hij in een cabine achter in de Spoedeisende Hulp met zijn armen en benen aan een brancard vastgebonden.

‘Weet u waarom u hier ligt?’ vraagt een arts.

‘Ik kan niet goed richten,’ zegt George.

‘Weet u nog wat er gebeurd is?’

‘Het is eerder zo dat ik het niet kan vergeten. Ik ben om halfzeven van mijn werk weggegaan, naar huis gereden, heb onderweg even iets gegeten, wat ik anders nooit doe, maar ik was moe, dat wil ik wel toegeven. Ik zag haar niet. Zodra ik merkte dat ik iets had geraakt, ben ik gestopt. Ik ben bij haar gebleven. Ze gleed onderuit, ze lekte als een kapotte motor. Ik werd misselijk. En ik haatte haar. Ik haatte haar omdat ze er zo verdoofd uitzag, zo grauw, en om die plas die onder haar ontstond – ik kon niet eens zien waar die vandaan kwam. Het begon te regenen. Er kwamen mensen met dekens – waar kwamen die dekens ineens vandaan? Ik hoorde sirenes. Mensen in auto’s reden om ons heen, ik zag ze kijken.’

‘Waar heeft hij het over?’ vraagt ik; ik weet niet of ik in de war ben of dat George de weg helemaal kwijt is. ‘Zo is het niet gegaan, dat is niet zijn ongeluk. Misschien een ander ongeluk, maar niet wat er met hem gebeurd is.’

‘George,’ zegt Jane. ‘Ik heb het proces-verbaal gelezen – zo is het niet gegaan. Denk je misschien aan iets anders? Iets wat je gedroomd hebt of wat je op de televisie hebt gezien?’

George geeft geen verklaring.

‘Heeft hij ooit psychiatrische of neurologische symptomen gehad?’

vraagt de dokter. We schudden ons hoofd.

‘Wat voor werk doet u?’

‘Rechten,’ zegt George. ‘Ik heb rechten gestudeerd.’

‘Ik houd u een paar dagen hier. We willen wat onderzoekjes doen,’ zegt de dokter, ‘en dan praten we verder.’

Weer breng ik de nacht in het huis van George en Jane door.

De volgende ochtend op weg naar het ziekenhuis vraag ik me hardop af: ‘Is dat wel de goede plek voor hem, zo’n psychiatrische afdeling?’

‘Het is een buurtziekenhuis,’ zegt ze. ‘Daar is het op de psychiatrische afdeling toch niet gevaarlijk?’

Hij is alleen op zijn kamer.

‘Goeiemorgen,’ zegt Jane.

‘Is het een goeie morgen? Ik zou het niet weten.’

‘Heb je ontbeten?’ vraagt ze met een blik op het blad dat voor hem staat.

‘Hondenvoer,’ zegt hij. ‘Neem maar mee voor Tessie.’

‘Je stinkt uit je mond. Heb je je tanden wel gepoetst?’ vraag ik.

‘Doen ze dat hier dan niet voor je?’ antwoordt George. ‘Ik heb nog nooit in een psychiatrisch ziekenhuis gelegen.’

‘Het is geen psychiatrisch ziekenhuis,’ zegt Jane. ‘Ze hebben je gewoon op de afdeling Psychiatrie ondergebracht.’

‘Ik kan niet naar de badkamer,’ zegt hij. ‘Ik kan niet naar mijn eigen spiegelbeeld kijken; dat kan ik niet.’ Hij begint hysterisch te klinken.

‘Moet ik je helpen? Ik kan je wel helpen met wassen,’ zegt Jane en ze maakt het toiletasje open dat ze voor hem hebben neergelegd.

‘Dat kun je niet van haar verlangen,’ zeg ik. ‘Je bent geen klein kind. Hou hiermee op, doe niet alsof je een zombie bent.’

Hij begint te huilen. Ik sta zelf versteld van de toon die ik tegen hem aansla. Ik loop de kamer uit.

Terwijl ik wegga, houdt Jane een waslapje onder de kraan.

A’s Avonds na het werk komt Claire ook naar het ziekenhuis; ze heeft voor ons alle vier Chinees eten uit de stad meegebracht. Voor iemand van Chinese afkomst is Claire opvallend weinig kieskeurig als het om

Chinees eten gaat – voor haar is het allemaal één pot nat, variaties op een thema. We warmen het op in de magnetron waarop staat **UITSLUITEND VOOR PATIËNTEN – GEEN MEDISCH GEBRUIK**. We maken onze handen schoon met schuim uit de flessen die in alle kamers aan de muur hangen. Ik durf bijna niets neer te zetten en geen oppervlakken aan te raken – ik ben ineens bang dat ik allerlei dodelijke ziektekiemen binnenkrijg. Ik kijk naar mijn portie chinees en zie een wurmpje, waar ik Claire discreet op wijs.

‘Dat is geen wurmpje, dat is een rijstkorrel.’

‘Een larf,’ fluister ik.

‘Doe niet zo gek.’ Met haar vork vist ze de rijstkorrel eruit.

‘Heeft een rijstkorrel oogjes?’ vraag ik.

‘Dat is peper,’ zegt ze en ze veegt de oogjes weg.

‘Waar komt dit eten vandaan?’ vraag ik.

‘Van dat ding aan 3rd Avenue waar jij zo dol op bent,’ zegt ze.

‘Die tent die door de keuringsdienst gesloten is?’ vraag ik enigszins gealarmeerd.

‘Je hebt een flinke reis voor de boeg,’ zegt Jane om ons af te leiden.

‘Ja, ik ga een paar daagjes naar China,’ zegt Claire.

‘Niemand gaat “een paar daagjes” naar China,’ gromt George.

Claire wel.

George weigert te eten en mag van zichzelf alleen de hete mosterd rechtstreeks uit de plastic zakjes zuigen – zelfkastijding. Niemand houdt hem tegen. ‘Zo blijft er meer voor mij over,’ wil ik zeggen, maar ik houd het voor me.

‘Wanneer vertrek je?’ vraagt Jane.

‘Morgen.’

Ik geef George nog een zakje mosterd aan.

Later, als we alleen zijn, vraagt Claire me of George en Jane een vuurwapen in huis hebben. ‘Anders moeten ze er een kopen,’ zegt ze.

‘Hoe bedoel je? Moeten ze een pistool kopen? Dat wordt hoe dan ook je dood; je koopt een pistool en dan schiet iemand anders je neer.’

‘Ik bedoel alleen dat het me niets zou verbazen als Jane op een avond bij het thuiskomen werd opgewacht door familie van de mensen die George heeft doodgereden. Hij heeft hun leven kapotgemaakt en daar willen ze iets voor terug. Blijf bij haar, laat haar niet in de steek, ze is kwetsbaar,’ zegt Claire. ‘Stel je voor dat jij het was, dat jij gek werd,

zou je dan niet willen dat er iemand bij mij bleef en een oogje op het huis hield?’

‘Wij wonen in een appartement met portier. Als ik gek werd, zou jij je wel redden.’

‘Dat is waar. Als er iets met jou gebeurde, zou je je over mij geen zorgen hoeven te maken, maar ik ben Jane niet. Zij heeft iemand nodig. En je moet ook bij dat jongetje langs dat het heeft overleefd. De advocaat zal wel zeggen van niet, maar je moet het toch doen. George en Jane moeten weten wat ze te wachten staat. Ik sta niet voor niets aan het hoofd van Azië,’ zegt Claire. ‘Ik denk aan alles.’ Ze tikt tegen de zijkant van haar hoofd. Denk. Denk. Denk.

De volgende dag ga ik dus bij het jongetje langs, meer uit een soort familieschuldgevoel dan uit noodzaak om de onmogelijke kosten voor de ‘algehele genezing’ van de jongen in te schatten. Ik loop eerst de cadeauwinkel in, waar het assortiment zich beperkt tot felgekleurde anjers, kettinkjes met religieuze symbolen en snoep. Ik kies een doos bonbons en een bosje lichtblauwe anjers. De jongen ligt in hetzelfde ziekenhuis als George, maar dan twee verdiepingen hoger, op de kinderafdeling. Hij zit rechtop in bed ijs te eten met zijn ogen strak op de televisie gericht – *Spongebob Squarepants*. Hij is een jaar of negen, een dik kind met wenkbrauwen die als een enkele streep in de vorm van de letter M over zijn gezicht slingeren. Hij heeft een blauw oog en een grote kaalgeschoren plek aan de zijkant van zijn hoofd, waar een vlezi-ge, paarse rij hechtingen aan de lucht is blootgesteld. Ik geef de cadeautjes aan de vrouw die bij hem zit; ze deelt me mee dat hij het naar omstandigheden goed maakt en dat er altijd iemand bij hem is, een familielid of een verpleegkundige.

‘Hoeveel herinnert hij zich nog?’ vraag ik.

‘Alles,’ zegt de vrouw. ‘Bent u van de verzekering?’

Ik knik – komt dat op hetzelfde neer als liegen?

‘Heb je alles wat je nodig hebt?’ vraag ik aan de jongen.

Hij geeft geen antwoord.

‘Over een paar dagen kom ik terug,’ zeg ik – ik moet hier weg. ‘Als je nog iets bedenkt, laat het me dan weten.’

Vreemd hoe snel iets routine wordt, bijna een vorm van zakendoen. Ik blijf bij Jane en het lijkt wel alsof we vadertje en moedertje spelen. Die avond zet ik de vuilniszak buiten en doe de buitendeur op slot, zij maakt nog iets lekkers klaar en vraagt of ik boven kom. We kijken nog wat televisie en lezen. Ik lees wat George aan het lezen was, zijn kranten en tijdschriften, *Media Age*, *Variety*, *The Economist*, en een dikke biografie van Thomas Jefferson die naast het bed ligt.

Eerst gebeurt het ongeluk en dan gebeurt *het*. Niet op de avond van het ongeluk zelf of op de avond nadat we allemaal in het ziekenhuis op bezoek zijn geweest. Het gebeurt op de avond na de avond dat Claire me op het hart heeft gedrukt Jane niet in de steek te laten, de avond na haar vertrek naar China. Claire gaat op reis, George gaat achteruit, en dan gebeurt het. Dat wat nooit had mogen gebeuren.

Het bezoekuur verloopt die avond ellendig. Om onduidelijke redenen hebben ze George in de isoleer gezet en zijn armen tegen zijn lichaam aan gebonden. Jane en ik gluren om beurten door het ruitje. Hij ziet er vreselijk uit. Jane vraagt of ze bij hem mag en de verpleegkundige raadt het haar af, maar ze staat erop. Ze gaat naar binnen en zegt zijn naam. George kijkt op; ze strijkt zijn haar uit zijn gezicht en veegt zijn gefronste voorhoofd droog, en dan bespringt hij haar, drukt haar met zijn lichaam tegen de grond en begint haar te bijten, telkens opnieuw, in haar gezicht, haar hals, haar handen; een paar keer bijt hij echt door. De verzorgers komen snel binnen en trekken hem van haar af. Jane wordt mee naar beneden genomen en op de Spoedeisende Hulp behandeld: haar wonden worden schoongemaakt en verbonden, en ze krijgt voor alle zekerheid een injectie, alsof ze door een dolle hond is gebeten.

We gaan naar huis. Jane warmt vetarme brownies op in de magnetron, ik schep er vetvrij ijs bij, zij spuit er calorievrije slagroom op en ik vrolijk het geheel nog een beetje op met chocoladesnippers. We eten zwijgend. Ik zet het vuilnis buiten, ontdoe me van de kleren waar ik nu al dagen in rondloop en trek een pyjama van George aan.

Ik omhels haar. Ik wil haar troosten. Ik heb zijn pyjama aan, zij is nog helemaal aangekleed. Ik verwacht niet dat er iets gaat gebeuren. 'Sorry,' zeg ik zonder te beseffen wat ik zeg. En dan drukt ze zich tegen me aan, haar handen gaan naar de zijkanten van haar rok en schuiven

hem omlaag. Ze trekt me naar zich toe. Een keer heb ik Claire bijna over het Thanksgiving-incident verteld – ik heb het serieus geprobeerd, op een avond nadat we seks hadden gehad en ik me heel dicht bij haar voelde. Zodra ik begon te vertellen ging Claire rechtop zitten en trok het laken strak om zich heen, en ik krabbelde terug. Ik zwakte het een beetje af. Ik liet de kus weg en zei alleen dat Jane opvallend dicht langs me schoof.

‘Je stond gewoon in de weg, zij moest erlangs, ze wilde je niet aanraken of zo,’ zei Claire.

Ik zei niet dat ik mijn eikel tegen de heupen van mijn schoonzusje voelde duwen of dat ze haar dijen tegen elkaar drukte.

‘Alleen jij zou kunnen geloven dat ze avances maakte,’ zei Claire walgend.

‘Alleen ik,’ herhaalde ik. ‘Alleen ik.’

Jane trekt me tegen zich aan; ze heeft smalle heupen. Mijn hand glijdt omlaag, in haar broekje. Een onbekende jungle. Ze zucht. Dat gevoel, die geheime zachtheid – ongelooflijk. En ik denk: dit gebeurt niet echt – of toch?

Ik voel haar mond. Ze pakt iets, een soort crème, het voelt eerst koud aan en wordt dan warm. Ze streelt me, kijkt me recht in mijn ogen. En dan voel ik haar mond weer en kan ik onmogelijk nee zeggen. Ze trekt mijn pyjamabroek omlaag en dan zit ze op me, berijdt me. Ik ga af als een kanon.

Ik ben doordrenkt van haar geur, maar te overdonderd om te gaan douchen of in hun bed in slaap te vallen; ik wacht tot ze slaapt. Dan ga ik naar beneden, naar de keuken, en was me met afwasmiddel. Ik sta om drie uur ’s nachts in de keuken van mijn broer boven zijn gootsteen mijn lul in te zepen en droog me af met een handdoek waar HOME SWEET HOME op staat.

Die ochtend, als ze me op de bank aantreft, gebeurt het weer, en die middag nog een keer nadat we bij George zijn geweest.

‘Wat is er met je hand gebeurd?’ vraagt George haar als hij het verband ziet. Hij is weer in zijn eigen kamer en herinnert zich niets van de vorige avond.

Jane begint te huilen.

‘Wat zie je eruit,’ zegt hij. ‘Je moet maar eens goed uitrusten.’

‘Het valt allemaal niet mee,’ zeg ik.

Die avond trekken we een fles wijn open en dan doen we het weer, langzamer nu, intens, bewust.

Hij wordt uit het ziekenhuis ontslagen, of waarschijnlijk besluit hij gewoon te vertrekken. Hoe onbegrijpelijk het ook lijkt, hij kan zomaar ongezien in het holst van de nacht de deur uit lopen. Hij neemt een taxi naar huis; er zat nog geld in zijn zak. Hij kan zijn sleutels niet vinden, dus hij belt aan en de hond begint te blaffen.

Misschien heb ik dat gehoord: dat de hond blafte.

Of misschien heeft hij niet aangebeld en heeft de hond niet geblaft. Misschien heeft hij de reservesleutel gepakt die in de tuin onder het kunststof keitje bij de deur lag en is hij als een insluiper stilletjes zijn eigen huis binnengegaan. Misschien is hij naar boven gegaan en wilde hij in bed stappen, maar bleek zijn plek al bezet. Ik weet niet hoe lang hij daar heeft gestaan. Ik weet niet hoe lang hij heeft gewacht voordat hij de lamp aan haar kant van het bed pakte en er keihard mee op haar hoofd sloeg.

Op dat moment word ik wakker.

Ze gilt. Die ene klap is niet genoeg. Ze probeert op te staan; de lamp is nog niet kapot. George kijkt me aan, raapt de lamp weer op en haalt uit. De voet van de lamp, een porseleinen vaas, explodeert tegen haar hoofd. Ik ben inmiddels uit bed. Hij smijt de restanten van de lamp opzij – het bloed druipt van zijn vingers –, pakt de telefoon en gooit me die toe.

‘Bel maar,’ zegt hij.

Ik sta tegenover hem, in zijn pyjama. We zijn hetzelfde; we lijken wel mimespelers met dezelfde gebaren, dezelfde gezichten, dezelfde kin als de rest van de familie, het voorhoofd van mijn vader, hetzelfde onaangepaste zelf. Ik gaap hem aan en vraag me af hoe dit moet aflopen. Een verontrustend gorgelend geluid herinnert me eraan dat ik moet bellen.

Ik laat de telefoon uit mijn handen vallen. Ik buk me om hem op te rapen en de voet van mijn broer treft me onder de kin, zo hard dat mijn hoofd naar achteren klapt. Ik lig op de grond en hij loopt de ka-

mer uit. Ik zie dat zijn ziekenhuishemd als een soort staart onder zijn kleren uit hangt. Ik hoor zijn zware voetstappen de trap af gaan. Jane maakt een angstaanjagend geluid. Ik graai de telefoon over de grond naar me toe en draai een nul. Ik draai een nul alsof ik in een hotel ben, alsof ik verwacht dat ik dan iemand aan de lijn zal krijgen. Ik hoor een langdurige automatische boodschap, een soort gesproken verhandeling over de nultoets en wat die zoal voor je kan betekenen, en het dringt tot me door dat het nog wel even kan duren voordat er een echt mens opneemt. Ik hang op en na een paar wankele pogingen slaag ik erin het alarmnummer in te toetsen.

‘Er is hier een vrouw in elkaar geslagen. Snel,’ zeg ik, en ik geef het adres.

Ik krabbel overeind, loop naar de badkamer en pak een waslapje, alsof dat helpt, alsof ik daarmee het bloed kan wegvegen. Ik kan de juiste plek niet eens vinden; haar hele hoofd is een brij van bloed, haar, bot en lamp, en ik blijf met het waslapje in mijn hand zitten wachten.

Het duurt een eeuwigheid. De brandweerwagen is er het eerst. Het hele huis trilt als hij voorrijdt. Ik laat Jane liggen en loop naar het raam. De brandweerlieden komen in volledige uitrusting over het gras aanrennen, met beschermende jas en helm, immuun voor de sproeier die voor zonsopgang altijd aanslaat.

Ik weet niet of hij de deur heeft opengedaan of dat ze gewoon naar binnen stormen.

‘Boven,’ roep ik.

Ze schieten op haar af. Eentje blijft terzijde staan en praat in zijn portofoon alsof hij een verhaal vertelt. ‘We hebben hier een vrouw van middelbare leeftijd met een open hoofdwond waar weefsel uit puilt. We hebben een grote brancard, beademing en alle apparatuur nodig. Ambulancepersoneel en politie. Wie is het?’ vraagt de verteller.

‘Jane. De vrouw van mijn broer.’

‘Hebt u een rijbewijs of een ander identiteitsbewijs van haar?’

‘Haar tas staat beneden.’

‘Medische gegevens, allergie, andere klachten?’

‘Heeft Jane gezondheidsklachten?’ roep ik naar beneden.

‘Ze heeft een lamp tegen haar hoofd gekregen,’ antwoordt mijn broer.

‘En verder?’

‘Ze slikt godvergeten veel vitamines,’ zegt George.

‘Is ze zwanger?’ vraagt de verteller.

Bij die vraag alleen al knikken mijn knieën.

‘Als het goed is niet,’ zegt George, en ik bedenk onwillekeurig dat het onheilspellend klinkt.

‘Nekwervels fixeren,’ zegt een van de brandweerlieden.

‘Het is haar nek niet, het is haar hoofd,’ zeg ik.

‘Achteruit,’ zegt de verteller.

De ambulance arriveert en de verpleegkundigen schuiven een oranje plank onder Jane, binden haar erop vast met iets wat eruitziet als afplaktape en wikkelen haar hoofd in verbandgaas – ze ziet eruit als een mummie, een gewonde soldaat of een *shriener* op weg naar een bijeenkomst.

Ze maakt een geluidje: een zacht gegrom diep in haar keel als ze haar met z'n vijven optillen en naar buiten dragen met achterlating van een spoor van steriel afval en zware voetafdrukken. Bij het nemen van de bocht botsen ze tegen de balustrade, die krakend afbreekt. ‘Sorry.’ Ze zijn sneller door de keukendeur en bij de achterkant van de ambulance dan je voor mogelijk had gehouden.

George zit met een kop koffie in de keuken. Er zit bloed aan zijn handen en hij heeft onduidelijke spatjes op zijn gezicht, stukjes lamp – scherven. ‘Niet op het gras parkeren,’ zegt hij tegen de eerste agent die binnenkomt. ‘Wilt u dat tegen uw mensen zeggen?’

‘Wie van u is de heer Silver?’ vraagt de agent. Ik neem aan dat hij rechercheur is, want hij heeft geen uniform aan.

We steken allebei tegelijk onze hand op. ‘Ik.’

‘Mag ik een identiteitsbewijs zien?’

George beklopt zich alsof hij het zijne zoekt en wappert met het ziekenhuishemd.

‘We zijn broers,’ zeg ik. ‘Ik ben de oudste.’

‘Dus... wie heeft wie iets aangedaan, en wat precies?’ Hij haalt een aantekenboekje tevoorschijn.